

nového zákona, vymeral obžalovanému J. A. trest 25ročnéj káznice, neporušil ustanovenie § 2 tr. zák. ani ustanovenie zákona č. 91/1934, neprestúpil hranice trestania v zákone ustanovené ani sa nedopustil zmätku podľa § 385 č. 2 tr. p.

Čís. 5162.

Organisace Junáků N. O. F. byla povahy tajné po rozumu § 17 zák. na ochr. rep.

Náležitosti skutkové podstaty tohoto přečinu.

Právní důsledky jednotnosti oné organisace.

Cílem Národní obce fašistické je zvrácení demokraticko-republikánské státní formy a zavedení fašistické diktatury, jež je v rozporu s ústavně stanovenou formou čsl. státu.

(Rozh. ze dne 18. prosince 1934, Zm I 990/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Klatovech ze dne 30. října 1933, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem sdružování státu nepřátelského podle § 17 čis. 1 odst. 2 zák. na ochr. rep.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného vytýká rozpor rozsudku se spisy v tom, že rozsudek vzal na základě jeho doznání za dokázáno, že byl členem Junáctva v S. a okolí. Jde spíše o neúplnost rozsudku, že nalézací soud při tomto zjištění neuvážil, že obžalovaný doznal členství v p-ské organisaci Junáků. Rozsudek však není proto zmatečný, neboť nejde o okolnost rozhodnou v této trestní věci; tu bylo o členství stěžovatele v organisaci Junáků souzeno v prvé stolici dříve než u krajského soudu v Plzni, kde byl pro členství v p-ské organisaci obžalován ve spise Tk VI 409/33. Jak plyne z rozsudkových zjištění, není v něm členství v organisaci Junáků posuzováno jen s hlediska místní organisace pro S. a okolí, nýbrž v rámci celkové organisace Junáků NOF., jejíž jsou Junáci nedílnou složkou k tomu účelu, by plnili její politický program. Rozsudek sám zdůrazňuje, že organisace je centralistická a že její hlavou je Vůdce NOF. jako vrchní velitel Junáků, který soustřeďuje ve svých rukou i veškerou moc. Zejména bylo též právě jen se zřetelem k cílům celkové organisace Junáctva v rámci NOF. nalézacím soudem usuzováno na to, že šlo o tajnou organisaci, jejímž cílem bylo podvraceti demokraticko-republikánskou formu státu, a že obžalovaní, mezi nimi i stěžovatel Jan K. k tomuto sdružení přistoupili znajíce jeho účel, jak byl dovođen pro celou organisaci Junáků; nebylo zjištěno a není to základem rozsudku, že by místní organisace pro S. a okolí byla mimo

zjištěný ráz a účel celkové organizace něco podnikla, z čeho by se jen pro tuto organizaci a její členy daly dovoditi skutkové znaky přečinu podle § 17 zák. na ochr. rep. Z toho plyne, že nesejde na tom, že obžalovaný Jan K., ač byl podle svého doznání členem p-ské organizace Junáků, byl souzen spolu se členy místní organizace s-cké; rozsudek netrpí proto vytýkaným zmatkem rozporu se spisy ani neúplností. Zřeteli na jeho odsouzení v této trestní věci dbal nejvyšší soud plně při současném projednávání zmateční stížnosti státního zastupitelství proti pozdějšímu osvobozujícímu rozsudku ve věci Tk VI 409/33 krajského soudu v Plzni, ponechav tu osvobození obžalovaného Jana K-a v platnosti, takže zásada trestního řízení »ne bis in idem«, kterou má stěžovatel na zřeteli, není potvrzením odsuzujícího rozsudku krajského soudu v Klatovech nikterak porušena.

Ve věci samé uplatňuje zmateční stížnost ne sice číselně, ale podstatou svých námitek zmatek podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., popírajíc, že šlo v organizaci Junáků o tajnou organizaci, kdyžtž byla řádně úřadům ohlášena, po případě že obžalovaný věděl o tom, že je p-ská organizace taková; v poukazu na to, že p-ská organizace pořádala jen několik večírků a že v ní byly placeny příspěvky na řádné ustavení spolku, je konečně zřejmě naznačena výtku, že účelem této organizace nebylo podvracet demokraticko-republikánskou formu státu. Tyto námitky zmateční stížnosti popírající přečin podle § 17 zák. na ochr. rep. jsou bezdůvodny, po případě není v nich uvedený důvod zmatečnosti proveden po zákonu.

Rozsudek nalézacího soudu zjistil ve skutečnosti všechny předpoklady, podle nichž nebylo vyloučeno posouzení členství všech obžalovaných v organizaci Junáků dokonce za zločin přípravy úkladů podle § 2 zák. na ochr. rep. Uvedl ve směru objektivním podle posudku znalců z různých brožur, tajných tiskovin a rozkazů, že NOF. nesouhlasila s nynější československou vládní formou a že bylo jejím úmyslem dosaditi vládu fašistickou, byť i cestou násilnou a že jí k tomu měly dopomoci oddíly Junáctva vojensky organizované; při uvážení celé jich organizace a jejich členstva považuje je za faktora, který se mohl pokusiti o zvrácení dosavadního řádu a dociliti úspěchu časově i prostorově omezeného. Zjistil dále, že obžalovaní, členové organizace Junáků, věděli, že účelem Junáků je vybudování státu nového s ústavou hovící zásadám NOF. a to cestou násilnou. Podle těchto zjištění mohla býti organizace Junáků objektivně posouzena jakožto spolčení, které bylo povahou svojí způsobilé, by se v něm uplatnila záměrná činnost jednotlivých pachatelů změnit demokraticko-republikánskou formu státu i násilím. Ba rozsudek i pro subjektivní stránku viny obžalovaných vytkl jeden ze znaků, jež jsou nutné k úmyslu podle § 2 zák. na ochr. rep., totiž jejich vědomí o cíli této organizace, směřujícím záměrně ke změně demokraticko-republikánské formy státu a o násilnosti prostředků, jimiž by se cíle toho mělo dosáhnouti. Ani sama obžaloba nevinila však obžalované přes toto vědomí z toho, že jejich spolčení se v Junáctvu bylo i u nich záměrné právě k onomu naznačenému cíli pomocí násilí a nepřísluší tudíž ani

nejvyššímu soudu, aby se vyslovil o tom, zda by z daných předpokladů bylo lze dovoditi u jednotlivých obžalovaných, zejména též u stěžovatele i záměr úkladný podle § 2 zák. Ostatně nejsou ani tam, kde jsou v rázu samotné organizace splněny objektivní předpoklady pro posouzení členství v nich za zločin podle § 2 zák. na ochr. rep., vyloučeny případy, že nelze jednotlivci prokázati záměrnost na spolčení se na podkladě násilném, takže nutno pak i v rámci takového spolčení podřaditi činnost jednotlivých pachatelů jen za přečin podle § 17 cit. zák. (sr. rozh. č. 5040, 5045 Sb. r. n. s.). Tak je tomu i v tomto případě v důsledku toho, že veřejný žalobce ani sám nekladl obžalovaným za vinu záměr úkladný v jejich spolčení.

Leč i při tomto posuzování jejich spolčení jen v rámci přečinu podle § 17 cit. zák., dosvědčuje nalézacím soudem zjištěná povaha Junáků jakožto organizace vojenské povahy, která ku provedení svých cílů měla na zřeteli dokonce použití násilí, tím pádněji, že to byla organizace t a j n á. Vojenský ráz její je v rozsudku podrobně zjištěn na základě posudku vojenských znalců a zmateční stížnost se ani nepokouší tato zjištění zvrátiti, takže stačí na ně poukázati. Netřeba dále dokazovati, že vláda a úřady našeho demokraticko-republikánského státu by nemohly strpěti existenci takové organizace v rámci politické strany, která veřejně hlásá a již svým názvem Národní obec fašistická zdůrazňuje, že je jejím politickým cílem zvrácení demokraticko-republikánské státní formy a zavedení fašistické diktatury, která je v naprostém rozporu se státní formou našeho státu ústavně stanovenou. Aby takto formovaná organizace vojenského rázu mohla býti založena a úřadům ohlášena, bylo nezbytně nutno zatajiti před úřady tuto stránku její organizace a činnosti a již s tohoto hlediska je organizace Junáků právem uznána za tajnou ve smyslu § 17 zák. na ochr. rep.; stačí k tomu, že před úřady republiky utajila a jejich ingerenci vymkla znaky svého složení vojenské povahy i prostředky, s nimiž k dosažení cíle strany zřejmě počítala (sr. rozh. č. 3917 a četrná jiná Sb. r. n. s.). Proto nemůže na tom nic měniti tvrzení, že založení organizace bylo úřadům ohlášeno a je bezvýznamno, dovolává-li se stěžovatel v tom směru svědectví Rudolfa Gajdy, zejména když stížnost netvrdí, že úřadům oznámil též ty momenty, pro které právě znalci organizaci tu poznačili za tajnou. Nalézací soud ostatně svědectví Rudolfa Gajdy sám též zhodnotil a naznačená výtku neúplnosti rozsudku je v tom směru vlastně nepřipustným hodnocením závěrů, jež o ní nalézací soud učinil (§ 258 tr. ř.). Za tajnou byla organizace Junáků právem uznána i pro dobu před jejím rozpuštěním; nemají tedy dalšího významu výtky stížnosti vztahující se k tomu, kdy a kým došlo k jejímu rozpuštění. Ostatně obžalovaný není odsouzen pro pouhé politické příslušenství k Národní obci fašistické, ale pro své členství v Junáctvu, tedy v útvaru, jenž měl cestou ilegální uskutečniti politický cíl NOF. vyhlášený programem a četnými veřejnými projevy; tento program strany je tu jen důkazním momentem, že organizaci Junáků šlo o dosažení programového cíle: zvrátiti demokraticko-republikánskou státní formu a nastoliti vládní formu fašistické diktatury. Když k poli-

tickému cíli tomuto v organizaci Junáků přistoupila i forma tajného spolčení ve směrech výše naznačených, jsou bezpochybně dány všechny složky, aby se členství jednotlivce v ní podřadilo v mezích daných v tomto případě obžalobou a rozsudkem první stolice objektivně aspoň skutkové podstatě přečinu podle § 17 zák. na ochr. rep.

Ve směru subjektivním popírá stěžovatel svoje vědomí o povaze organizace jen na podkladě tvrzení, že mu bylo známo, že bylo o povolení tohoto spolku řádně zakročeno a že do stanovené lhůty nedošlo rozhodnutí, že by ustavení tohoto spolku nebylo vzato na vědomí. Důvody, pro které bylo na bezvýznamnost této okolnosti poukázáno výše ve směru objektivním, platí i pro posouzení vědomí obžalovaného o povaze Junáctva. Rozsudek o obžalovaném spolu s ostatními zjišťuje, že byl významným členem NOF. a on sám přiznává i ve zmáteční stížnosti, že byl v organizaci Junáků v P. činným; za tohoto stavu věci nemohla mu zůstatí utajena ta stránka povahy organizace, pro kterou je posouzena za spolčení tajné, s cílem v § 17 zák. na ochr. rep. vytčeným. Není třeba zkoumati, zda organizace p-ská k uskutečnění těch cílů sama též něco podnikla, neboť nutno vycházeti z posuzování celkového rázu Junáctva, jak hned na začátku důvodů bylo zdůrazněno; s tohoto hlediska ani stěžovatel nedokazuje pro svoji nevědomost nic více, než co již výše bylo vyvráceno.

Čís. 5163.

Rozlišující znaky zločinu podle § 2 a přečinu podle § 17 zák. na ochr. rep.

Jde-li o totéž spolčení mající na zřeteli ohrožení týchž právních statků jak násilím tak i prostředky nenásilnými, je vyloučena konkurence zločinu podle § 2 zák. s přečinem podle § 17 zák. na ochr. rep.

Náležitosti skutkové podstaty zločinu podle § 2 zák. na ochr. rep.

Organisace Junáků N. O. F. je povahy tajné po rozumu § 17 zák. na ochr. rep.

Cílem Národní obce fašistické je zvrácení demokraticko-republikánské státní formy a zavedení fašistické diktatury, jež je svou monokratickou povahou v naprostém rozporu s ústavně stanovenou státní formou našeho státu.

K náležitostem skutkové podstaty přečinu podle § 17 zák. na ochr. rep. Stačí přistoupení k tajné organizaci a znalost jejího účelu; není třeba vlastní jednotlivcovy činnosti podvrtné.

(Rozh. ze dne 18. prosince 1934, Zm I 1054/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmáteční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 20. dubna 1934, jímž bylo 17 obžalovaných zproštěno podle § 259 čís. 2 tr. ř. z obžaloby pro zločin přípravy úkladů podle § 2 zákona na ochranu republiky, titíž obžalovaní, vyjmouc obžalovaného